

3. reflex, VISIES OP JEUGDLITERATUUR

Tijdschrift, verschijnt 4-maal per jaar. Uitgeverij - Van In - Lier
N.B.L.C.-Den Haag.

Refleks is een tijdschrift dat iets meer over jeugdboeken wil vertellen, dan dat ze een prettige en spannende vrijetijdsbesteding voor kinderen zijn. Uit de ondertitel spreekt deze intentie duidelijk. Ook in de praktijk slaagt de redactie van het tijdschrift hierin. Doorheen de verschillende boekjes meen ik een zeer fundamentele visie op jeugdliteratuur te kunnen waarnemen, nl. kinderen en jongeren zijn "au sérieux" te nemen. Volgens mij het enig mogelijke standpunt om zinvol over jeugdliteratuur te gaan schrijven. Het "schrijven-over" gebeurt bovendien op een directe en sterk boeiende manier. Geen beschouwende artikels maar diepgaande interviews met jeugdauteurs van formaat over hun werk en denken. Geen saaie standpuntenartikels, maar krantenkritieken, brieven van lezers en teksten van lezingen, of antwoorden van jeugdschrijvers in polemieken naast elkaar geplaatst. Een boeiende manier om met visies op jeugdliteratuur kennis te maken of om zich erin te verdiepen.

Uit de aanpak van schrijver en werk, uit de onderwerpkeuze komt sterk naar voor dat jeugdliteratuur voor de Refleksmensen een volwaardige literatuur is met alle aspecten die daaraan verbonden zijn. Een vb.: in het nummer gewijd aan Tonke Dragt vind je een prima literaire analyse van het boek : "De brief voor de koning" en achteraf een gedachtenuitwisseling met de schrijfster over deze analyse. Echt de moeite waard.

Even de twee laatst verschenen nummers van dichtbij bekijken, dan zien we dat Refleks ons het volgende te bieden heeft :

1. "De geschiedenis van Kris-Kras. Een documentaire over het jeugdtijdschrift" door Peter Van den Hoven, Jaargang '81, nrs. 1-4. Peter Van den Hoven levert een uitgebreide documentaire bijdrage over de geschiedenis en de functie van het kinder- en jeugdtijdschrift. Ook de Vlaamse schooltijdschriften van de Goede Pers duiken op in het défilé en ontsnappen niet aan de kritische pen van de auteur. Hij houdt het niet bij geschiedenis en vervolledigt zijn document door wat hij noemt "patatlectuur" (pulp, weggooiblaadjes op commerciële basis) én de kinderhoekjes kinderpagina's en kinderbijlagen van diverse kranten en tijdschriften op te speuren en te bespreken.

2. "Staan in andermans schoenen. An Rutgers van der Loeff", door Nel Teeuwen-Opheij. Jaargang 1982 nr. 1. In dit boekje maken we grondig kennis met An Rutgers van der Loeff door een tekst die ze over haar eigen jeugd schreef. "Mijn laatste indianenspel" en door het referaat van een voordracht van haar hand "Staan in andermans schoenen". (Congres "Kinderen en Boeken" Delft 26 oktober 1963). Een stuk met een duidelijke stellingname tegen het Rousseau-principe dat je 't kind maar liefst met niets opscheept dat "niet des kindes is". Vervolgens krijgen we een uitgebreid overzicht van het oeuvre van deze grote dame in de jeugdliteratuur, die baanbrekend werk verrichtte op het gebied van niet-infantilliserende kinderboeken.

Gelijkaardige nummers van Refleks werden gewijd aan andere grote namen als Miep Diekman, Tonke Dragt en Jan Terlouw, alsook René Swartenbroeckx en Cor Ria Leeman. Eén bedenking maak ik me hier wel bij. Waarom komen minder bekende of jongere, of niet-oorspronkelijke Nederlandstalige jeugdauteurs tot nu toe niet voor? Dit zou deze erg interessante reeks over jeugdliteratuur alleen nog maar kunnen vervolledigen.

Linda Van der Auwera